

**STÖD & SERVICE
TILL
VUXNA BLÖDARSJUKA**

Inledning	2
Ekonomiskt stöd	2
Stiftelser och fonder	5
Hemtjänst och hemsjukvård	5
LSS – lag om stöd och service åt vissa funktionshindrade	5
Vård och rehabilitering	7
Hjälpmedel	9
Om du blir felbehandlad...	11
Handikappombudsmannen	12
Förbundets verksamhet	13
Vill du veta mer?	13

Förbundet Blödarsjuka i Sverige

Postadress: Box 1386 172 27 Sundbyberg	E-post: info@fbis.se	Telefon: 08-546 40 510	Telefax: 08-546 40 514	Internet: www.fbis.se
--	--------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	---------------------------------

Inledning

Informationshäftet du håller i din hand har tagits fram av Förbundet Blödarsjuka i Sverige. Det är en översikt över stöd och service som förbundets äldre medlemmar har efterfrågat enligt en enkätundersökning från 2005. Resultaten från undersökningen finns i en rapport som kan beställas av förbundet.

Hjälp att söka

Att söka stöd och bidrag kan vara svårt. Försäkringskassan och kommunens handläggare är skyldiga att hjälpa till att fylla i ansökningshandlingar. På Försäkringskassans hemsida finns mer information om alla de stödformer som Försäkringskassan administrerar, <http://www.fk.se>. Du kan också ta hjälp av en kurator. Dessa finns bland annat på koagulationsmottagningarna.

Läkarintyg

Läkarintyg krävs nästan alltid för att bli beviljad olika former av samhällsstöd. Tänk på att intyget ska stödja behovet av det man ansöker om. Be läkaren att utförligt motivera varför du är i behov av till exempel handikappersättning, bilstöd, eller parkeringstillstånd.

Kommuner skiljer sig åt

Tänk också på att kommunala förmåner ibland skiljer sig mellan olika kommuner. Invånaren i en viss kommun har inte rätt till exakt samma stöd som invånaren i en annan kommun.

Ekonomiskt stöd

Handikappersättning

Du kan ha rätt till handikappersättning om du har stora utgifter på grund av ditt funktionshinder eller om du behöver hjälp för att klara av vardagen. Utgifter på grund av funktionshindret kan till exempel vara kostnader för bil, läkarbesök och mediciner, behandlings- och apoteksresor, service som städning eller fönsterputs. Hjälpbehovet kan röra sig om personlig omvårdnad, hjälp med behandling, tyngre

hushållsarbete, inköp eller tunga lyft. Du kan också få ersättning om du behöver hjälp av en annan person för att kunna arbeta eller studera.

Handikappersättningen är en socialförsäkring, som du ansöker om hos Försäkringskassan. För att bli beviljad ersättning måste du ha fått din funktionsförmåga nedsatt före 65 års ålder. För att kunna få handikappersättning efter 65 års ålder måste du också ha sökt och fått ersättningen beviljad innan du fyllde 65 år. Då kan du fortsätta att få handikappersättning även efter 65 års ålder. Tänk på att uppge alla merkostnader du har. Efter 65 år får du inte lägga till några nya utgifter även om du hade dessa redan före fyllda 65.

Ersättningen betalas ut för 69, 53 eller 36 procent av prisbasbeloppet beroende på hur stort hjälpbehovet är och hur stora merutgifter du har. Handikappersättningen är inte skattepliktig. Ersättningens storlek är inte heller beroende av inkomst. Däremot behöver du läkarintyg. Prisbasbeloppet för 2006 är 39 700 kronor.

Bilstöd

Om du har svårt att förflytta dig eller att använda kollektiva färdmedel som buss, pendeltåg eller tunnelbana kan du ha rätt till bilstöd. Du ansöker hos Försäkringskassan. Läkarintyg krävs. Bilstöd kan ges för bil eller annat fordon som motorcykel eller moped. Du måste ansöka och bli beviljad bilstöd innan fordonet köps. Ett grundbidrag och ett anskaffningsbidrag kan ges vid köp av fordon. Fordonet kan vara begagnat, men tänk på att det ska hålla i sju år. Grundbidraget betalas ut högst vart sjunde år och är som mest 60 000 kronor. Storleken på anskaffningsbidraget är beroende av inkomst. Ett anpassningsbidrag kan ges för specialutrustning eller för ombyggnad av fordonet. Det kan till exempel röra sig om handreglage för gas och broms, anordning för rullstol, kupévärmare eller automatisk växellåda. Anpassningsbidraget har ingen övre gräns, men kräver ett särskilt läkarintyg.

Ett tips är att söka bilstöd i slutet av året så att du får ansökan beviljad i början av året därpå. Staten avsätter en viss summa för bilstöd, vilket betyder att ett begränsat belopp betalas ut varje år. I praktiken innebär det att pengar som är avsatta för bilstödet tar slut mot slutet av året.

Försörjningsstöd (socialbidrag)

Försörjningsstöd är en sista utväg när pengarna inte räcker till. Du kan söka försörjningsstöd hos kommunen om du har tillfälliga ekonomiska problem. Försörjningsstödet är uppdelat i två delar, dels ett schablonbidrag och dels ersättning för vissa utgifter. Schablonavdraget är lika för hela landet, så kallad riksnorm, och ska täcka kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning, telefon och TV-avgift. Andra utgifter, som inte tillhör riksnormen, kan vara kostnader för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. Medicinska skäl kan ge ett högre belopp, men i sådana fall tas hänsyn till om de högre kostnaderna redan täcks av till exempel handikappersättningen. Biståndet är olika för ensamstående och sambor.

Bostadsstöd till pensionärer

Om du har låg inkomst och hög hyra kan du få bostadsbidrag. Till pensionärer ges bostadsbidrag i form av pensionstillägg. Om din inkomst är lägre än vad som uppfattas som skälig levnadsnivå kan du få ett särskilt bostadstillägg. Du ansöker om bostadsstöd hos Försäkringskassan.

Kommunalt bostadsstöd

Kommunalt bostadsbidrag (KBH) är en komplettering till de bostadsbidrag som man kan söka hos Försäkringskassan. Kommunalt bostadsbidrag kan du få om du till exempel behöver flytta till en större bostad på grund av ditt funktionshinder. KBH finns bara i ett fåtal kommuner och de kommuner som har KBH har olika regler. Vänd dig till din kommun för mer information.

Närståendepenning

Om du som är närstående avstår från att arbeta för att vårda en svårt sjuk person kan du få närståendepenning. Till närstående räknas anhöriga, men även vänner och grannar kan komma ifråga. Svårt sjuk anses man i det här fallet vara om sjukdomstillståndet är livshotande. Du ansöker om närståendepenning hos Försäkringskassan.

Stiftelser och fonder

Du kan också söka ekonomiska bidrag ur fonder. Lions och liknande stiftelser delar ut medel till personer som har låg inkomst och behöver pengar till exempel för att kunna resa. En kurator kan hjälpa dig att söka pengar om du själv inte kan.

Hemtjänst och hemsjukvård

Hemtjänst

Hemtjänst innebär hjälp och stöd till äldre och personer med funktionshinder i deras eget hem. Du kan till exempel få hjälp med leverans av matlåda, städning, hjälp med personlig hygien, tvätt och annat som har med det personliga att göra. Kommunen bedömer om du har rätt till hemtjänst.

Om du behöver hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård kan det sammanlagt bli stora kostnader. Därför finns det ett tak för hur mycket kommunen kan ta i avgift av en och samma person. Du är garanterad att få behålla en viss summa för bostads- och levnadskostnader. Detta regleras i socialtjänstlagen.

Hemsjukvård

Om du inte kan ta dig till vårdcentral kan du få sjukvård i hemmet. Hemsjukvården kan hjälpa till exempel hjälpa den som inte ser tillräckligt bra att ta injektionssprutor. Om du behöver hemsjukvård ska du kontakta distriktssjuksköterskan. Ibland kallas denna form av vård avancerad sjukvård i hemmet, ASIH.

LSS – lag om stöd och service åt vissa funktionshindrade

LSS är en rättighetslag för människor med stora och varaktiga funktionshinder. Om du uppfyller kriterierna kan du bli beviljad insatser enligt LSS. LSS ger bland annat möjlighet till:

- Rådgivning och annat personligt stöd.
- Personlig assistans (se nedan)
- Ledsagarservice (se nedan)
- Avlösarservice i hemmet (se nedan)

Om du vill ansöka om insatser enligt LSS ska du vända dig till LSS-handläggaren i din kommun eller till Försäkringskassan, om ansökan gäller personlig assistans. LSS-handläggaren och Försäkringskassan kan och lämna mer utförlig information om dina rättigheter än vad detta häfte kan ge.

Personlig assistans

Personlig assistans syftar ge personer med funktionshinder möjlighet att leva ett självständigt och oberoende liv. Du kan inte ansöka om personlig assistans efter 65 års ålder. Den som haft personlig assistans för 65 år får däremot behålla denna insats även efter 65.

För att du ska kunna få personlig assistans av försäkringskassan måste dina grundläggande behov vara större än 20 timmar per vecka. Med grundläggande behov menas:

- hjälp med personlig hygien
- hjälp med att äta
- hjälp med att klä av och på sig
- hjälp med att kommunicera
- annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade.

Den som har mindre behov än 20 timmar per vecka kan få personlig assistans genom kommunen.

Ledsagarservice

En ledsagare kan underlätta för dig om du har svårt att på egen hand delta i till exempel fritids- eller kulturaktiviteter. Ledsagaren kan följa med till vänner eller göra ärenden tillsammans med dig. Du ansöker om ledsagarservice hos kommunen.

Avlösarservice i hemmet

Avlösarservice är till för att anhöriga ska få avlastning. En avlösare kan tillfälligt ta över omvårdnaden så att den anhörige tillfälligt kan lämna över vårdansvaret och ägna sig åt egna aktiviteter. Man ansöker om avlösarservice hos kommunen.

Vård och rehabilitering

Koagulationsvården har i samarbete med Förbundet Blödarsjuka i Sverige utarbetat ett nationellt vårdprogram för patienter med blödarsjuka. Vårdprogrammet är sammanställt i en broschyr, Svenska riktlinjer för vård och behandling av blödarsjuka.

I de faktablad som tagits fram av förbundet kan man läsa om åtgärder vid svårare blödningar, till exempel led- och muskelblödningar samt lättare blödningar, typ näsblödningar. Aktuellt faktablad är framför allt Egenvård av blödarsjuka. Faktabladen och Svenska riktlinjer för vård och behandling av blödarsjuka kan beställas från förbundet eller laddas ner från förbundets hemsida, <http://www.fbis.se>.

Sjukgymnastik

Många äldre behöver rehabilitering för besvär från leder och muskler. Sjukgymnaster kan informera om hur leder och muskler fungerar. De kan också bedöma rörlighet och muskelstyrka. Sjukgymnaster kan också prova ut och träna hjälpmedel som ledskydd och stadiga skor.

Sjukgymnasten kan föreslå lämpliga fritids- och idrottsaktiviteter och motivera till regelbunden fysisk träning. Träning stärker muskler och leder och gör att man klarar blödningar bättre. Förlorad rörlighet och muskelstyrka måste återvinnas med försiktiga rörelser efter en blödning. En patient kan också behöva hjälp med träning efter operation eller ortopediska ingrepp.

Sjukgymnaster arbetar med metoder som lindrar smärta, till exempel TENS, bassängövningar, massage, värme-kyla, avslappning, avlastning, och korrigering av felaktig kroppsställning.

Smärtvård

Många blödarsjuka personer har värk på grund av ledbesvär. Vid långvariga smärttillstånd ökar ofta smärtekänsligheten. Detta kan på sikt leda till kronisk smärta. En svår psykisk eller social situation kan förvärra situationen.

Smärta som beror på lefskador kan lindras genom ortopediska åtgärder. Detta kan ske med hjälp av kortison, genom att ta bort slemhinnan i leden, eller genom

sätta in en ledprotes. Smärta kan också bero på att leder överbelastas. Bra hjälpmedel för att lindra smärta kan därför vara inlägg, ortoser eller klackförhöjning.

Smärtstillande och/eller inflammationsdämpande mediciner kan vara nödvändiga. Personer med blödningsrubbnings ska dock undvika mediciner som innehåller acetylsalicylsyra (Magnecyl, Treo, Albyl). Även andra mediciner kan vara olämpliga för personer med blödarsjuka. Det är också viktigt att inte överdosera, eftersom detta kan leda till skador på lever och njurar. På koagulationsmottagningen finns kunskap om vilka mediciner som ska undvikas.

Vid kronisk smärta krävs insatser från till exempel kurator, psykolog, sjuksköterska, ortoped och sjukgymnast. Insatser från smärtkliniker kan också behövas.

Tandvård

Kirurgiska ingrepp i munhålan på blödarsjuka personer utförs vid tand- eller käkkirurgisk enhet i anslutning till ett koagulationscentrum. Vissa blödarsjuka får all sin tandvård vid det sjukhus där koagulationscentrum ligger. Information till lokal tandvårdspersonal om patientens speciella behov lämnas av koagulationscentrum. Förebyggande behandling med faktorkoncentrat eller andra blodstillande mediciner krävs alltid, även vid besök hos tandhygienist.

Du som bär på en smitta som klassas som allmänfarlig sjukdom, till exempel hepatit C eller hiv måste, enligt smittskyddslagen, informera sjukvården och tandvården om din smittsamhet.

Rutiner för tandvård ser lite olika ut vid de olika koagulationscentren:

- Universitetssjukhuset MAS, Malmö: Regelbundna kontroller sköts av tandläkaren på hemorten. Tandutdragning sker vid käkkirurgen på MAS.
- Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborg: Koagulationscentrum remitterar patienterna till sjukhustandvården. Man har även särskild käkkirurg. Koagulationscentrum uppmanar sina patienter att kontakta koagulationscentrum om man gör ingrepp hos tandläkare ”på stan”. Koagulationscentrum remitterar alla barn till Sahlgrenskas barntandläkare så att de är inskrivna där. Man ser gärna att tandutdragning gärna sker hos barntandläkaren.
- Karolinska universitetssjukhuset i Stockholm: De som har svår eller medelsvår form av blödarsjuka erbjuds sjukhustandvård en gång per år.

Svårare ingrepp görs av sjukhustandvården eller på hemorten med rådgivning från koagulationscentrum.

Stöd från kurator

En kurator kan ge dig eller en anhörig stöd i svåra situationer. Av en kurator kan du också få hjälp att reda ut din ekonomi eller att söka olika bidrag från till exempel Försäkringskassan. Genom din koagulationsmottagning kan du få kontakt med kurator. Du kan också kontakta kuratorn direkt. Koagulationsmottagningarnas kuratorer kan också hjälpa dig att komma i kontakt med en kurator på hemorten.

Kuratorskontakt.

Universitetssjukhuset MAS

Kurator Gun Wikstrand, tel 040-33 11 53

Sahlgrenska universitetssjukhuset

Kurator Kristina Magnusson, tel 031-342 17 87

Karolinska Universitetssjukhuset

Kurator Annelie Heinberg Walsh, tel 08-517 730 44

Barnkurator Elisabeth Rydhagen, tel 08-517 776 06

Hjälpmedel

För hjälpmedel som behövs i vardagen har hälso- och sjukvården ansvaret. Läkare, sjukgymnast och arbetsterapeut är exempel på yrkesgrupper som kan ordinera hjälpmedel av olika slag. Till ortopedien vänder man sig om man vill ha hjälp med ortoser. Kontakten sker genom remiss från behandlande läkare. Ortoser, det vill säga bandage och stödskenor kan föreskrivas som hjälpmedel och subventioneras då av landstinget.

Arbets hjälpmedel och arbetsplatsanpassning

Kontakta en arbetsterapeut som kan hjälpa dig att prova ut och träna in bra hjälpmedel. De kan också ge råd om arbetsplatsanpassning. Även sjukgymnaster kan ge tips och råd.

Arbetsgivaren har det grundläggande ansvaret för att arbetsplatsen är anpassad till de anställdas förutsättningar och behov. Arbetsplatsanpassning och arbets hjälpmedel kan sökas i rehabiliterande eller i förebyggande syfte.

För arbetshjälpmedel som inte kan anses ingå i arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljön kan bidrag sökas från Försäkringskassan. Ansökan ska lämnas in före inköpet eller ombyggnaden. Länsstyrelsen kan ge bidrag till lantbrukare. Arbetsmarknadsmyndigheterna kan ge bidrag till anpassning av en arbetsplats under det första året av ny anställning.

Bostadsanpassning

En arbetsterapeut kan ge tips på stora och små anpassningar i hemmet som gör livet lättare att leva. Du behöver inte på förhand veta vilka hjälpmedel du behöver. Arbetsterapeuten går igenom ditt hem och du kan beskriva dina problem och svårigheter.

Du kan få bostadsanpassningsbidrag för att anpassa fasta funktioner i din bostad efter dina behov. Någon övre gräns för bidraget finns inte, men kostnaderna ska vara skäliga. Exempel på bostadsanpassning kan vara att bredda dörröppningar, ta bort trösklar, installera hiss, anpassa köksinredning eller bygga om badrum till duschrum. Du kan också få bidrag för ramper upp till husets ingång. Du ansöker hos kommunen.

Färdtjänst

Du kan bli beviljad färdtjänst om du har svårt att gå eller att använda allmänna kommunikationsmedel. Om du har svårt att kröka benen kan du också anmäla att du måste sitta i framsätet. Om du behöver ledsagare ska tillstånd till färdtjänst även gälla ledsagaren. För att få färdtjänst och för att färdtjänsten ska kunna ta speciella hänsyn till dig krävs läkarintyg.

Riksfärdtjänst för längre resor utanför kommunen beviljas om man har ett stort och varaktigt funktionshinder och resan inte kan göras till normal kostnad. Om man ska resa tillfälligt i annat län kan man ansöka om utomlänsbiljetter.

Landstinget ansvarar för färdtjänsten. Du ansöker om färdtjänst hos kommunen. Regler för hur många resor man får göra eller hur stor avgiften är varierar mellan olika kommuner.

Parkeringsstillstånd

Parkeringsstillstånd kan du få om ditt funktionshinder gör att du har mycket svårt att gå. Med ett särskilt tillstånd får du lov att parkera på speciell parkeringsplats. Du får

också utökade parkeringsmöjligheter. I vissa kommuner behöver du inte betala för att parkera. Om du inte själv kör bil krävs att du behöver hjälp av föraren för att förflytta dig. Ett parkeringstillstånd gäller i hela landet och i alla EU-länder. Man ansöker om parkeringstillstånd hos kommunen. Möjligheten att få parkeringstillstånd varierar mellan kommuner. Läkarintyg krävs.

Hjälpmiddelsinstitutet

Hjälpmiddelsinstitutet arbetar bland annat med att tillhandahålla information om bra hjälpmedel och att öka tillgängligheten i samhället. Från Hjälpmiddelsinstitutet kan man beställa "Förteckning över bra hjälpmedel", en sammanställning av 8 000 olika hjälpmedel, telefon 08-620 17 00, hemsida <http://www.hi.se>.

Om du blir felbehandlad...

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd

Om du anser att någon inom hälso- och sjukvården brustit i sin yrkesutövning kan du vända dig till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN). Denne kan efter utredning få en disciplinär påföljd (erinran eller varning). Den som anmälts måste ha blivit meddelad av HSAN inom två år från det felet begicks, det vill säga inom preskriptionstiden. Du kan läsa mer om HSAN på deras hemsida, <http://www.hsan.se>.

Patientnämnden

Till patientnämnden kan du vända dig om du är missnöjd med hälso- och sjukvården, omvårdnaden eller bemötandet i ett särskilt boende. Varje landsting ska enligt lag ha en patientnämnd, tidigare kallad förtroendenämnd. Nämndens verksamhet omfattar all offentlig finansierad hälso- och sjukvård. Patientnämnden är en fristående och opartisk instans. Dess syfte är att hjälpa patienter att få den information de behöver för att kunna ta tillvara sina intressen i hälso- och sjukvården, främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal, hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet, rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdgivare och vårdenheter. Om du vill ha hjälp från patientnämnden, ta kontakta med ditt landsting.

Patientförsäkringen

Enligt patientskadelagen kan du ha rätt till ersättning om du skadas inom hälso- sjuk- och tandvård. Blankett för att anmäla skadan kan du få från PSR Personskadereglering AB, Box 17830, 118 94 Stockholm, telefon 08-551 010 00. På Patientförsäkringens hemsida kan du hitta mer information, <http://www.psr.se>. Om du fått skadan på vårdinrättning som inte har landstinget som huvudman ska du kontakta aktuell vårdgivare för information om dennes patientförsäkring.

Läkemedelsförsäkringen

Läkemedelsförsäkringen (LF) ger ersättning för läkemedelsskador. Anmälan görs på särskild blankett, Blankett för skadeanmälan, och skickas till försäkringsgivaren som är försäkringsbolaget Zürich. Blankett kan beställas från följande adress: Försäkringsbolaget Zürich, Läkemedelsförsäkringen, Box 5069, 102 42 Stockholm, telefon: 08-579 330 00. Du kan även ladda ner blanketten från läkemedelsförsäkringens hemsida, <http://www.lakemedelsforsakringen.se>. Om du veta mer kan du läsa på Läkemedelsförsäkringsföreningens hemsida, <http://www.lif.se>.

Handikappombudsmannen

Handikappombudsmannen (HO) är en statlig myndighet som bevakar frågor som angår rättigheter och intressen för personer med funktionsnedsättning. Till handikappombudsmannen kan du vända dig om du upplever du att du blivit orättvist behandlad och kränkt på grund av funktionshinder. Till HO ska du vända dig om du vill göra en anmälan om diskriminering. HO kan då göra en utredning av ditt fall. Kontakt: telefon 08-20 17 70, <http://www.ho.se>.

Förbundets verksamhet

Förbundet Blödarsjuka i Sverige har särskild verksamhet för äldre blödarsjuka. Vartannat år arrangerar förbundet en två veckor lång klimatresa. Resorna ger en möjlighet till rehabilitering och avkoppling. Läkare, sjuksköterska och sjukgymnast brukar följa med på resan.

För förbundets medlemmar över 40 år ordnas årliga informationsdagar med nyheter om vård, behandling och rehabilitering. Dessa äldredagar ger möjlighet att träffa andra blödarsjuka och brukar förläggas till något konferenscenter.

Även regionföreningarna ordnar aktiviteter för sina medlemmar. På respektive hemsida kan du få information om vad din regionförening gör. De skickar också ut information med post.

Vill du veta mer?

Förbundet Blödarsjuka i Sverige ger ut informationsmaterial, som du kan beställa från förbundet eller ladda ner från förbundets hemsida, <http://www.fbis.se>.

Faktablad

- Nr 1: Leva med blödarsjuka.
- Nr 2: Blödarsjuka och hepatit.
- Nr 3: Blödarsjuka och smärta.
- Nr 4: Kvinnor och blödarsjuka.
- Nr 5: Ett barn med blödarsjuka.
- Nr 6: Elever med blödarsjuka.
- Nr 7: Ett förbund för blödarsjuka.
- Nr 8: Blödarsjuka och ledbesvär.
- Nr 9: Unga med blödarsjuka.
- Nr 10: Vården av blödarsjuka.
- Nr 11: Leva med mild blödarsjuka.
- Nr 12: Egenvård av blödarsjuka.
- Nr 13: Samhällets stöd till blödarsjuka.
- Nr 14: Patienträtt för blödarsjuka.
- Nr 15: Antikroppar och blödarsjuk.

Nr 16: Anlagsbärare av blödarsjuka.

Nr 17: Sällsynta blödningsrubbningsar.

Nr 18: Barn med ITP.

Nr 19: Vuxna med ITP.

Förbundet har följande skrifter i lager:

- Allt om von Willebrands sjukdom....-...information till personer med von Willebrands sjukdom och deras familjer, utgiven av LZB Behring.
- Svenska riktlinjer för vård och behandling av blödarsjuka, utgiven 2003.

Koagulationsmottagningarna

Adresser och telefonnummer:

Karolinska Universitetssjukhuset
Koagulationsmottagningen
171 76 Stockholm
Tel 08-517 700 00
Fax 08-517 750 84

Universitetssjukhuset MAS
Koagulationscentrum
205 02 Malmö
Tel 040-33 10 00
Fax 040-33 62 55

Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Koagulationscentrum
413 45 Göteborg
Tel 031-342 83 81
Fax 031-41 74 38